

**ЗДРАВСТВЕНО,
ПЕНЗИЈСКО И
ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ**

*HEALTH, PENSION AND
DISABILITY INSURANCE*

29 Здравствено, пензијско и инвалидско осигурање

Health, pension and disability insurance

Методолошка објашњења <i>Methodological explanations</i>	535
---	-----

ТАБЕЛЕ *TABLES*

29.1. Здравствено осигурање <i>Health insurance</i>	537
29.2. Расходи здравственог осигурања <i>Health insurance expenditures</i>	537
29.3. Пензијско и инвалидско осигурање <i>Pension and disability insurance</i>	538
29.4. Корисници права на пензију према полу – стање 31. децембар 2019. <i>Pension right beneficiaries by sex – state as on 31st December 2019</i>	539
29.5. Нови корисници и корисници којима је престало право на пензију у току 2019. <i>New users and users whose right to pension was terminated during 2019</i>	539

ГРАФИКОНИ *GRAPHS*

Г-29.1. Годишњи просјек броја корисника здравственог осигурања, по категоријама <i>Annual average of number of health insurance beneficiaries, by category</i>	539
Г-29.2. Годишњи просјек броја корисника права на пензију, по категоријама <i>Annual average of number of pension insurance beneficiaries, by category</i>	540
Г-29.3. Расходи здравственог осигурања и пензијског и инвалидског осигурања <i>Expenditures of health insurance and pension and disability insurance</i>	540
Г-29.4. Просјечна пензија <i>Average pension</i>	540

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације: Ово је Република Српска
Статистички годишњак Републике Српске

Мјесечне публикације: Мјесечни статистички преглед

PUBLISHING

Annual publications: *This is Republika Srpska*
Statistical Yearbook of Republika Srpska

Monthly publications: *Monthly Statistical Review*

Методолошка објашњења

ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

Извори и методе прикупљања података

Подаци о здравственом осигурању преузети су од Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Подаци о броју осигураних лица за период 2009–2019. година исказани су из Саопштења о укупним издацима за обавезно здравствено осигурање Фонда здравственог осигурања Републике Српске, објављеног у јавним гласилима.

Права из обавезног здравственог осигурања остварују се на основу Закона о здравственом осигурању путем Фонда здравственог осигурања.

Обухватност и упоредивост података

Подаци о осигураним лицима и коришћењу права из здравственог осигурања су потпуни подаци засновани на прописаним евиденцијама Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Дефиниције

Осигурана лица представљају осигураници, чланови породица осигураника и друга лица којима се обезбеђује здравствено осигурање.

Активне осигуранике представљају сва запослена лица и остала лица за које обвезник доприноси за обавезно здравствено осигурање има обавезу уплате доприноса према важећим прописима о здравственом осигурању.

Остале осигуранике представљају незапослена лица, лица којима се обезбеђује здравствена заштита по конвенцијама на терет иностраних носилаца здравственог осигурања и остале категорије лица која су осигурана на здравствено осигурање или здравствену заштиту, осим корисника права на пензију и чланова њихових породица.

Чланови породице осигураника су чланови уже породице, као и чланови шире породице које осигураник издржава.

Привремена неспособност за рад осигураника представља случајеве и дане неспособности за рад због болести или повреде, медицинског испитивања, њега члана породице, изолације и давања ткива, за које осигуранику припада накнада плате према прописима о здравственом осигурању.

Трошкови здравствене заштите обухватају примарну, секундарну и терцијарну здравствену заштиту, лијекове на рецепт, медицинска и друга средства и превоз у болницу.

Остали облици здравствене заштите обухватају трошкове ино осигурања – конвенције, лијечење у страним државама по одлуци Фонда здравственог осигурања Републике Српске, средства резерви, курсне разлике и слично.

Methodological explanations

HEALTH INSURANCE

Sources and methods of data collection

Data on health insurance were taken over from the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Data on the number of the insured for the period 2009–2019 are taken over from the Release on total expenses for compulsory health insurance of the Health Insurance Fund of Republika Srpska published in public media.

Rights from compulsory health insurance are realised in accordance with the Law on Health Insurance, through the Health Insurance Fund.

Coverage and comparability of data

Data on the insured and data on using the right from health insurance are complete data based on the regulated records of the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Definitions

The insured are insured persons, their family members, and other persons who are provided with health insurance.

The term active insured persons refers to all employed persons and other persons for whom persons under obligation of compulsory health insurance are obliged to pay contributions, by the current health insurance regulations.

Other insured persons are unemployed persons, persons entitled to health care by conventions debiting foreign health insurance holders, and other categories of persons who are insured to health insurance or health care, except beneficiaries of pension rights and their family members.

Family members of an insured person are members of conjugal family, as well as members of extended family who are supported by the insured person.

Temporary incapability for work of an insured person covers cases and days when this person is incapable for work due to sickness or injury, medical examination, a family member nursing, isolation or tissue donation, for which the insured has the right to salary refund by health insurance regulations.

Health care expenditures cover primary, secondary and tertiary health care, prescribed medicines, medical and other devices, as well as transport to hospital.

Other forms of health care include expenditures of international insurance – conventions, medical treatment in foreign countries according to the decision of the Health Insurance Fund of Republika Srpska, reserve funds, exchange differences, etc.

Трошкови спровођења здравственог осигурања чине бруто плате и накнаде, порези и доприноси на остала лична примања и трошкови материјала и услуга стручне службе Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Остали расходи чине камате, гаранције, трошкови љекарских комисија, набавка основних средстава, банкарске услуге и слично.

ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

Извори и методе прикупљања података

Подаци о пензијском и инвалидском осигурању преузети су од Фонда за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске.

Обухватност и упоредивост података

Подаци о корисницима права на пензију су потпуни подаци и заснивају се на прописаним евиденцијама Фонда пензијског и инвалидског осигурања.

Дефиниције

Корисником права на пензију сматра се лице које је то право остварило на основу Закона о пензијском и инвалидском осигурању и то:

- 1) за случај старости – **старосна пензија**;
- 2) за случај инвалидности – **инвалидска пензија**, преквалификација или доквалификација и распоређивање, односно запослење на другом одговарајућем послу, као и право на новчану накнаду по основу коришћења права на преквалификацију, доквалификацију или распоређивања, односно запошљавања на другом одговарајућем послу или по основу чекања на распоређивање, односно запослење на другом радном мјесту;
- 3) за случај смрти осигураника, односно корисника личне пензије – **породична пензија**.

Просјечна пензија израчунава се тако што се укупно исплаћена средства за пензију дијеле са бројем пензионера на које се та исплата односи.

Просјечан број година коришћења права на личну пензију се израчунава тако што се збир година сваког корисника личне пензије (старосне и инвалидске), од момента стицања права до момента престанка права, подијели са укупним бројем корисника личне пензије којима је право коришћења личне пензије престало.

Expenditures for implementation of health insurance consist of gross salaries and refunds, taxes and contributions on other personal income, and material consumption and services provided by expert services of the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Other expenditures cover interest rates, guarantees, expenditure of medical committees, purchase of fixed assets, bank services, etc.

PENSION AND DISABILITY INSURANCE

Sources and methods of data collection

Data on pension and disability insurance were taken over from the Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska.

Coverage and comparability of data

Data on beneficiaries of pension rights are complete data, and these are based on the regulated records of the Pension and Disability Insurance Fund.

Definitions

Pension right beneficiary is a person who realised this right according to the Law on Pension and Disability Insurance, as:

- 1) *in cases of old age – old-age pension;*
- 2) *in cases of disability – disability pension, retraining or completion of additional training and deployment, i.e. employment on another adequate job, as well as the right to money compensation by use of right to retraining, completion of additional training and deployment, i.e. employment on another adequate job, or by waiting for deployment, that is, employment at another workplace;*
- 3) *in case of an insured person of personal pension beneficiary's death – survivors' pension.*

Average pension is calculated so that the total paid out funds for pensions are divided by the number of pensioners this payment refers to.

Average number of years of use of the right to personal pension is calculated by dividing the sum of years of each personal pension user (old-age and disability pension), from the moment when the right is acquired until the moment when the right is terminated, by the total number of users of personal pension, whose right to use personal pension was terminated.

29.1. Здравствено осигурање
 Health insurance

	Осигурана лица (просјек) Insured persons (average)					Коришћење права у току године Utilization of rights during the year		
	укупно total	активни осигураници active insured persons	уживаоци осигурања из ПИО beneficiaries of insurance from PDI	лица ван радног односа unemployed persons	чланови породице носиоца осигурања family members of an insured person	привремена неспособност за рад temporary incapability for work		број издатих рецепата number of issued perscriptions
						број дана number of days	број случајева number of cases	
2010	949 369	242 095	197 000	148 110	362 164	594 879	18 632	5 902 575
2011	932 877	219 316	202 051	151 171	360 339	559 761	15 253	6 303 610
2012	928 561	211 814	204 577	158 992	353 178	578 208	15 728	6 690 369
2013	910 958	202 413	205 663	167 130	335 752	473 978	9 467	6 636 527
2014	909 813	192 059	206 867	171 096	339 791	440 186	8 722	6 128 173
2015	910 055	191 583	214 574	176 631	327 267	528 964	10 187	6 573 847
2016	917 357	195 471	211 044	183 318	327 524	531 360	10 306	6 882 844
2017	913 275	229 442	213 809	166 209	303 815	564 691	10 712	6 908 239
2018	910 484	236 537	216 340	163 249	294 358	616 323	11 681	6 600 335
2019	907 770	244 993	218 838	158 532	285 407	707 084	13 898	6 288 653

Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске
 Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska

29.2. Расходи здравственог осигурања
 Health insurance expenditures

	хил. KM / thous. KM									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
УКУПНО / TOTAL	573 725	615 934	663 838	665 743	694 794	732 376	766 674	788 876	797 863	820 068
Примарна здравствена заштита / Primary health care	166 224	171 708	180 967	183 263	187 419	193 106	239 605	228 325	235 886	234 456
Секундарна и терцијарна здравствена заштита / Secondary and tertiary health care	272 924	295 065	309 136	311 431	318 342	321 909	325 337	341 046	360 851	362 575
Лијекови на рецепт / Prescribed medicines	77 618	90 198	93 824	90 418	88 652	97 119	108 519	109 517	106 089	124 510
Медицинска и друга средства / Medical and other devices	8 517	9 374	9 318	9 291	7 367	8 349	8 393	8 082	7 845	8 413
Превоз у болницу / Transport to hospital	2 104	1 295	2 640	2 765	2 864	2 908	2 718	2 965	3 829	3 660
Остали облици здравствене заштите / Other forms of health care	1 108	1 919	7 223	3 931	2 271	4 226	4 707	4 567	4 481	5 273
Средства за побољшање услова рада у здравству, спровођење реформе акредитације / Means for improving work conditions in health care, implementation of the accreditation reform	6 814	6 596	10 431	6 854	6 825	8 130	2 790	2 640	440	550
Накнаде плате за вријеме привремене неспособности за рад / Compensation of salary during temporary incapability for work	12 525	11 870	12 681	10 232	9 707	11 430	11 408	12 203	13 342	16 295
Трошкови спровођења здравственог осигурања / Expenditures for implementation of health insurance	20 479	22 367	28 404	16 883	16 936	19 486	22 472	27 941	27 549	25 909
Остали расходи / Other expenditures	5 413	5 543	9 214	30 676	54 412	65 712	40 725	51 592	37 550	38 426

Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске
 Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska

29.3. Пензијско и инвалидско осигурање
Pension and disability insurance

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Корисници права на пензију – стање 31. децембар <i>Pension right beneficiaries – state as on 31st December</i>										
УКУПНО / <i>TOTAL</i>	226 285	232 756	238 201	244 331	248 944	251 909	257 319	260 298	263 684	267 223
Старосне пензије / <i>Old-age pensions</i>	109 494	114 982	120 567	126 375	131 328	135 443	141 427	145 374	149 900	154 548
Инвалидске пензије / <i>Disability pensions</i>	40 947	41 407	41 440	41 315	40 781	40 030	39 378	38 761	38 301	37 900
Породичне пензије / <i>Survivors' pensions</i>	75 844	76 367	76 194	76 641	76 835	76 436	76 514	76 163	75 483	74 775
Корисници права на пензију – годишњи просјек <i>Pension right beneficiaries – annual average</i>										
УКУПНО / <i>TOTAL</i>	222 885	229 486	234 252	240 732	246 325	248 384	253 714	257 018	260 432	264 003
Старосне пензије / <i>Old-age pensions</i>	106 608	112 129	116 952	123 159	128 638	132 212	137 930	142 315	146 790	151 339
Инвалидске пензије / <i>Disability pensions</i>	40 796	41 175	41 251	41 303	40 982	40 044	39 524	38 825	38 272	37 884
Породичне пензије / <i>Survivors' pensions</i>	75 841	76 182	76 049	76 270	76 705	76 128	76 260	75 878	75 370	74 780
Просјечан број година коришћења права на личну пензију <i>Average number of years of utilizing the right to personal pension</i>										
ПОЛ / <i>SEX</i>										
Мушки / <i>Male</i>	16,57	16,77	16,57	16,82	17,57	17,53	16,81	16,84	17,15	16,95
Женски / <i>Female</i>	20,16	19,71	19,93	19,79	20,11	19,91	19,61	20,06	20,43	19,30
Просјечна пензија, КМ <i>Average pension, KM</i>										
УКУПНО / <i>TOTAL</i>	303,31	300,04	288,39	291,39	302,87	311,26	308,67	308,56	322,80	335,81
Старосне пензије / <i>Old-age pensions</i>	345,19	338,24	324,03	324,51	335,26	343,24	338,59	336,68	350,67	363,44
Инвалидске пензије / <i>Disability pensions</i>	288,52	287,09	269,08	272,11	283,41	290,95	288,96	289,74	303,65	316,24
Породичне пензије / <i>Survivors' pensions</i>	252,15	250,91	244,04	248,35	258,96	266,40	264,76	265,45	278,24	289,83
Расходи, хиљ. КМ <i>Expenditures, thous. KM</i>										
УКУПНО / <i>TOTAL</i>	915 891	915 032	900 424	919 655	969 954	1 008 892	1 010 780	1 021 758	1 069 546	1 122 112
Пензије и трошкови сахране пензионера / <i>Pensions and expenses of pensioners' burials</i>	857 815	872 973	857 319	887 009	934 336	970 379	980 359	991 948	1 037 473	1 090 348
Дистрибуција пензија / <i>Distribution of pensions</i>	6 527	6 980	6 330	4 835	4 849	4 524	3 207	2 985	3 025	2 954
Доприноси за здравствено осигурање пензионера / <i>Contributions to pensioners' health insurance</i>	31 289	16 671	15 741	8 740	9 275	9 559	9 611	9 733	10 301	10 853
Бруто плате радника / <i>Gross wages of workers</i>	10 497	11 490	11 754	10 932	12 543	13 286	13 127	13 152	13 232	13 073
Материјални трошкови стручне службе / <i>Material expenses of referent service</i>	7 647	5 246	5 974	3 645	3 403	3 863	4 476	3 940	5 515	4 884
Остали расходи ¹⁾ / <i>Other expenditures¹⁾</i>	2 116	1 672	3 305	4 494	5 548	7 281	-	-	-	-

¹⁾ Остали расходи односе се на расходе за камате на кредите. Од 01.01.2016. године, расходи за камате на кредите Фонда за пензијско и инвалидско осигурање евидентирају се на коду Министарства финансија.
Other expenditures refer to expenditures on interest on loans. Since 1st January 2016, expenditures on interest on loans of the Pension and Disability Insurance Fund are recorded on the code of the Ministry of Finance.

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске.
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

29.4. Корисници права на пензију према полу – стање 31. децембар 2019.
Pension right beneficiaries by sex – state as on 31st December 2019

	Укупно Total	Мушки Male	Женски Female
УКУПНО / TOTAL	267 223	...	...
Старосне пензије / Old-age pensions	154 548	97 598	56 950
Инвалидске пензије / Disability pensions	37 900	27 008	10 892
Породичне пензије / Survivors' pensions	74 775	...	...

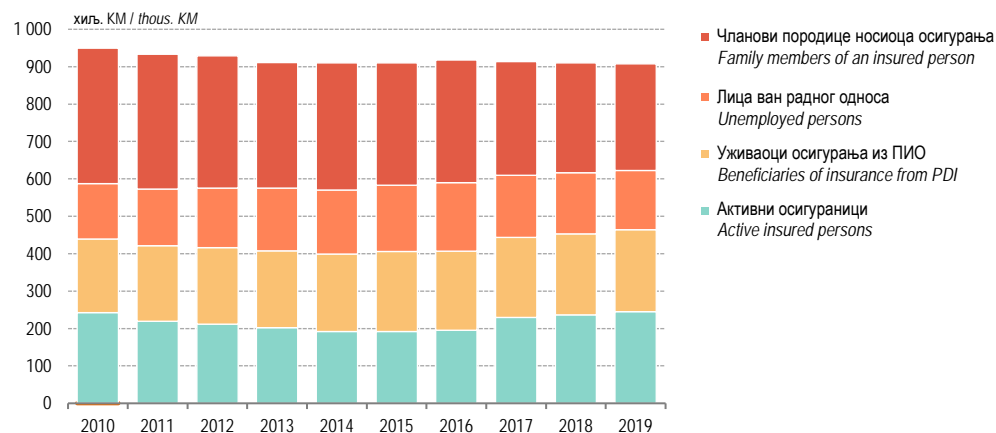
Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске.
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

29.5. Нови корисници и корисници којима је престало право на пензију у току 2019.
New beneficiaries and beneficiaries whose right to pension was terminated during 2019

	Корисници који су први пут остварили право на пензију – укупно, у току године Beneficiaries who realised the right to pension for the first time – total, during the year			Корисници којима је престало право на пензију – укупно, у току године Beneficiaries whose right to pension was terminated – total, during the year		
	број корисника number of beneficiaries	просјечна пензија, KM average pension, KM	просјечан стаж average years of employment	број корисника number of beneficiaries	просјечна пензија, KM average pension, KM	просјечан број година коришћења права на пензију average number of years of utilizing the right to pension
Старосне пензије / Old-age pensions	10 961	334,63	31,27	5 724	387,26	17,18
Инвалидске пензије / Disability pensions	1 689	277,11	19,93	1 964	316,60	18,38
Породичне пензије / Survivors' pensions	4 033	266,28	27,94	3 666	290,86	16,81

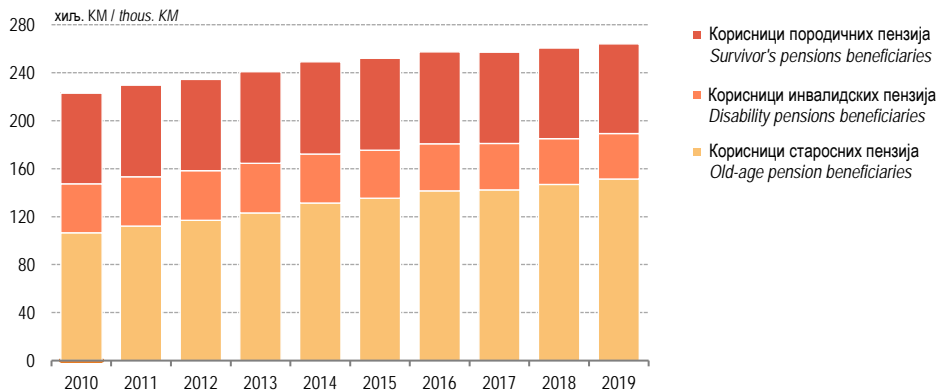
Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

Г-29.1. Годишњи просјек броја корисника здравственог осигурања, по категоријама
Annual average of number of health insurance beneficiaries, by category

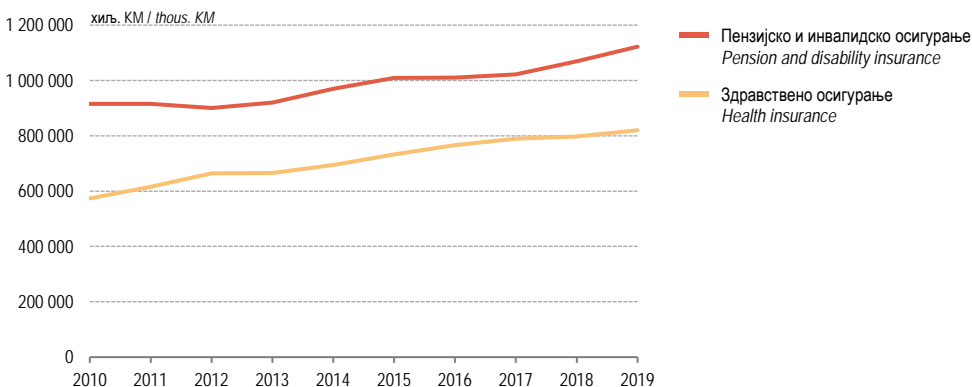
Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске
Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska

Г-29.2. Годишњи просјек броја корисника права на пензију, по категоријама
Annual average of number of pension insurance beneficiaries, by category

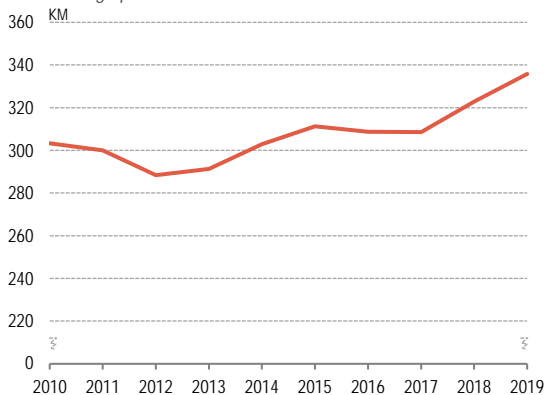
Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

Г-29.3. Расходи здравственог осигурања и пензијског и инвалидског осигурања
Expenditures of health insurance and pension and disability insurance

Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске, Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska, Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

Г-29.4. Просјечна пензија
Average pension

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska